

Филозофски факултет у Нишу Департман за србистику

**БИЛТЕН ОКРУЖНИХ НИВОА
КЊИЖЕВНЕ ОЛИМПИЈАДЕ
И ТАКМИЧЕЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА СРЕДЊОШКОЛЦЕ
ИЗ НИШАВСКОГ ОКРУГА**

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
20. 3. 2022. и 9. 4. 2022.

Приређивачи:

Доц. др Александра Јанић
Проф. др Кристина Митић

Академска 2021/22. година

БИЛТЕН ОКРУЖНИХ НИВОА КЊИЖЕВНЕ ОЛИМПИЈАДЕ И ТАКМИЧЕЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА СРЕДЊОШКОЛЦЕ ИЗ НИШАВСКОГ ОКРУГА

Година 2022. јубиларна је тридесет и пета година изучавања српског језика и књижевности на Филозофском факултету у Нишу. Између осталог, организују се разноврсне активности у оквиру интерног пројекта *Србистика на Филозофском факултету у Нишу (35 година од оснивања студијског програма)* Департмана за србистику (број пројекта: 455/1-1-9-01), чији је руководилац проф. др Надежда Јовић.

Окружни ниво Књижевне олимпијаде за средњошколце у организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Друштва за српски језик и књижевност Србије први пут је за ученике гимназија и средњих стручних школа Нишавског округа одржан на Филозофском факултету у Нишу 20. марта 2022. године, док је окружни ниво Такмичења из српског језика и језичке културе на Филозофском факултету у Нишу други пут одржан 9. априла 2022. године. Након успешне сарадње са Школском управом у Нишу, предметним наставницима, активима професора Српског језика и књижевности, директорима гимназија и средњих стручних школа из Нишавског округа, Друштвом за српски језик и књижевност Србије и Подружницом Друштва за српски језик и књижевност за Нишавски округ, планиран је наставак сарадње у виду одржавања окружних нивоа оба такмичења из Српског језика и књижевности.

Претходне школске и академске године, врло изазовне и неке беззваничних завршних нивоа такмичења за све разреде или само за неке разреде, довеле су у наше редове садашње студенте прве и друге године Србистике, а некадашње врсне такмичаре оба типа такмичења из Српског језика и књижевности: Душицу Миловановић, Теодору Вучковић, Бојану Јокић, Миону Татаревић, Даницу Митић, Душицу Арсић, Софију Динић, Александру Вукић, Ивану Маринковић, Марију Ивановић, Катарину Радужевчаниновић, Аниту Јовановић, некадашње ученице Нишавског, Пиротског и Топличког округа.

ОКРУЖНИ НИВО
КЊИЖЕВНЕ ОЛИМПИЈАДЕ ЗА СРЕДЊОШКОЛЦЕ
ИЗ НИШАВСКОГ ОКРУГА

Филозофски факултет у Нишу је првопласираним, другопласираним и трећепласираним средњошколцима доделио дипломе, књиге у издању Факултета и промо-материјале, а њиховим предметним професорима захвалнице, дежурним наставницима и члановима комисија одговарајуће потврде и исте награде.

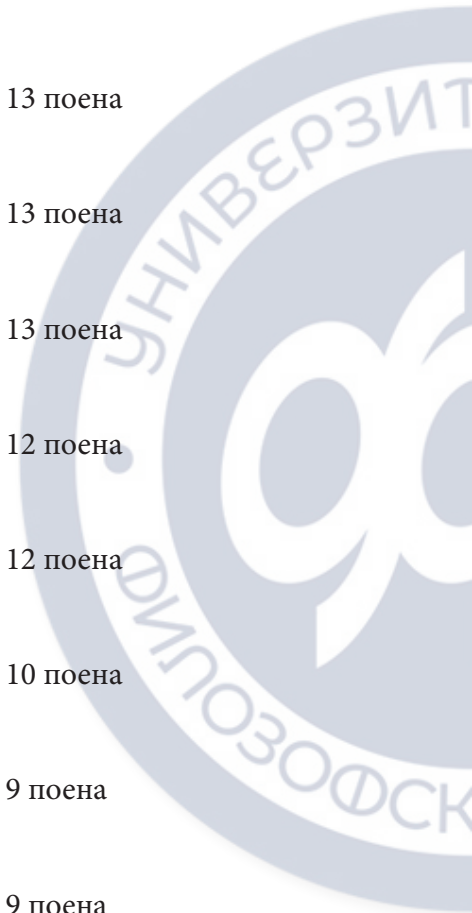
Ранг-листа за први разред

1. Христосија Павловић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	20 поена, I награда
2. Јана Павловић,
Средња школа „Душан Тривунац Драгош”, Сврљиг,
проф. Анђела Будимовић Петровић	19 поена, I награда
3. Ива Бошковић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Ивана Мандић	19 поена, I награда
4. Катарина Барјактаровић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Ивана Мандић	18 поена, II награда
5. Калина Ристић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Нађа Ђорђевић	17 поена, II награда
6. Вера Јевтић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Марија Церовина	17 поена, II награда
7. Ива Миленковић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Нађа Ђорђевић	17 поена, II награда
8. Мила Максимовић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Ивана Мандић	17 поена, II награда
9. Теодора Николић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Ивана Мандић	16 поена, III награда
10. Анђела Кукурековић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Ана Стевановић	16 поена, III награда

11. Емилија Петровић , Медицинска школа „Др Миодраг Лазић” у Нишу, проф. Татјана Тадић	16 поена, III награда
12. Никола Антић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Милена Нешковић	16 поена, III награда
13. Ана Јанићијевић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Ивана Мандић	15 поена, III награда
14. Вања Вељковић , Гимназија „Светозар Марковић”, проф. Марија Церовина	14 поена
15. Јања Станковић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Јелена Стојковић Цветковић	13 поена
16. Јаков Јовановић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Нађа Ђорђевић	13 поена
17. Тара Поповић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Нађа Ђорђевић	13 поена
18. Ана Симић , Правно-пословна школа, проф. Гордана Ђорђевић Арсић	12 поена
19. Коста Крстић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Ивана Мандић	12 поена
20. Анђелка Лешњак , Медицинска школа „Др Миодраг Лазић”, проф. Татјана Тадић	10 поена
21. Мина Никодијевић , Средња школа „Душан Тривунац Драгош”, Сврљиг, проф. Анђела Будимовић Петровић	9 поена
22. Миња Манојловић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Јелена Стојковић Цветковић	9 поена
23. Анђела Милојковић , Медицинска школа „Др Миодраг Лазић” у Нишу, проф. Данијела Николић	7 поена

Комисија:

1. Проф. Маја Димитријевић, Гимназија „Светозар Марковић”
2. Проф. Ивана Павловић, Гимназија „9. мај”
3. Проф. Нина Динчић Милинковић, Медицинска школа „Др Миодраг Лазић”
4. Проф. Катарина Илић, Медицинска школа „Др Миодраг Лазић”

Ранг-листа за други разред

1. Петра Костић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	18 поена, II награда
2. Кристина Крстић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	17 поена, II награда
3. Лара Тајем,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Нађа Ђорђевић	16 поена, III награда
4. Андреј Виденовић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	15 поена, III награда
5. Маша Ранђеловић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Данијела Петровић	15 поена, III награда
6. Наталија Милошевић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Данијела Гашевић	15 поена, III награда
7. Кристина Стојадиновић,
Медицинска школа „Др Миодраг Лазић” у Нишу,
проф. Нина Динчић Милинковић	15 поена, III награда
8. Марта Станковић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Сандра Динић Раденовић	14 поена
9. Марта Милић,
Медицинска школа „Др Миодраг Лазић” у Нишу,
проф. Нина Динчић Милинковић	14 поена
10. Ива Младеновић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	14 поена
11. Петра Митровић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Милена Манић	13 поена
12. Јана Ристић,
Гимназија „9. мај”,
проф. Ивана Савић	13 поена
13. Петра Терзић,
Гимназија „9. мај”,
проф. Ивана Савић	6 поена

Комисија:

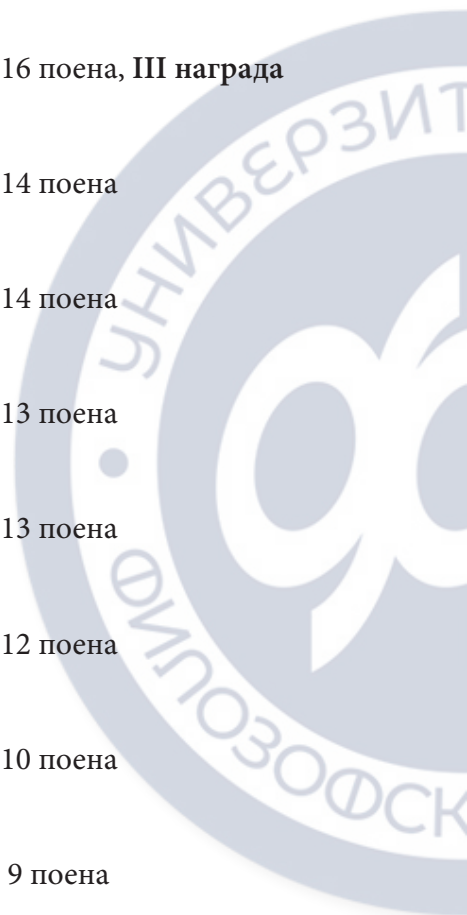
1. Проф. Ивана Мандић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
2. Проф. Ивана Николић, Средња школа „Душан Тривунац Драгош”, Сврљиг

Ранг-листа за трећи разред

1. Вељко Ђурић ,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Марија Церовина	20 поена, I награда
2. Емилија Ристић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	19 поена, I награда
3. Миљана Вугринец ,
Гимназија „9. мај”,
проф. Ивана Павловић	18 поена, II награда
4. Јелена Вукашиновић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	16 поена, III награда
5. Мила Бошковић ,
Економска школа,
проф. Анита Миленковић	14 поена
6. Митра Георгијев ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	14 поена
7. Василија Павловић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	13 поена
8. Предраг Јовановић ,
Средња школа „Душан Тривунац Драгош”,
проф. Ивана Николић	13 поена
9. Анастасија Мијовић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	12 поена
10. Софија Стајић ,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Неда Гашовић	10 поена
11. Петра Радосављевић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	9 поена
12. Сара Јовановић ,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Неда Гашовић	7 поена

Комисија:

1. Проф. Нађа Ђорђевић, Гимназија „Бора Станковић”
2. Проф. Ана Митић, Гимназија „Бора Станковић”

Ранг-листа за четврти разред

1. Миља Шуша,
Медицинска школа „Др Миодраг Лазић” у Нишу,
проф. Катарина Илић	19 поена, I награда
2. Иван Миленовић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Ана Јоцић	17 поена, II награда
3. Петра Велојић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Марија Станчић Михајловић	15 поена, III награда
4. Тамара Вучковић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Данијела Гашевић	15 поена, III награда
5. Тамара Цвејић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Марија Станчић Михајловић	14 поена
6. Мина Јовановић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Марија Станчић Михајловић	12 поена
7. Вељко Јовановић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Марија Станчић Михајловић	5 поена

Комисија:

1. Проф. Слободанка Митровић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
2. Проф. Ивана Савић, Гимназија „9. мај”

ОКРУЖНИ НИВО
ТАКМИЧЕЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
ЗА СРЕДЊОШКОЛЦЕ ИЗ НИШАВСКОГ ОКРУГА

Филозофски факултет у Нишу је првопласираним, другопласираним и трећепласираним средњошколцима доделио дипломе, књиге у издању Факултета и промо-материјале, а њиховим предметним професорима захвалнице, дежурним наставницима и члановима комисија одговарајуће потврде и исте награде.

Ранг-листа за први разред

1. Милица Гроздановић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Валентина Андрејић Ристић	20 поена, I награда
2. Калина Ристић ,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Нађа Ђорђевић	19 поена, I награда
3. Тара Стевановић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Милена Станојевић	18 поена, II награда
4. Ива Миленковић ,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Нађа Ђорђевић	18 поена, II награда
5. Миа Стојковић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	18 поена, II награда
6. Катарина Барјактаровић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Валентина Андрејић Ристић	18 поена, II награда
7. Ива Бошковић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Валентина Андрејић Ристић	17 поена, II награда
8. Душан Младеновић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	17 поена, II награда
9. Вера Јевтић ,
Гимназија „Светозар Марковић”,
Марија Церовина	17 поена, II награда
10. Лаза Пејчић ,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Милена Станојевић	17 поена, II награда

11. Андреј Недељковић , Гимназија „Светозар Марковић”, проф. Предраг Радојковић	17 поена, II награда
12. Александра Калаба , Гимназија „Светозар Марковић”, проф. Марија Церовина	16 поена, III награда
13. Марина Стојилковић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Драгана Цветковић	16 поена, III награда
14. Исидора Маљеновић , Алексиначка гимназија, проф. Марија Анђелковић	16 поена, III награда
15. Мила Максимовић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Ивана Мандић	16 поена, III награда
16. Ђорђе Антић , Гимназија „Светозар Марковић”, проф. Марија Церовина	16 поена, III награда
17. Јована Раденковић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Слободанка Митровић	16 поена, III награда
18. Вања Вељковић , Гимназија „Светозар Марковић”, проф. Марија Церовина	14 поена
19. Луна Тодоровић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Драгана Цветковић	14 поена
20. Јана Манојловић , Гимназија „Светозар Марковић”, проф. Предраг Радојковић	13 поена
21. Лара Иванов , Гимназија „Светозар Марковић”, проф. Предраг Радојковић	13 поена
22. Миона Костић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Нађа Ђорђевић	12 поена
23. Вељко Делић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Ана Стевановић	11 поена
24. Мила Антић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Ана Стевановић	11 поена

Комисија:

1. Проф. Милена Станојевић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
2. Проф. Ивана Павловић, Гимназија „9. мај”
3. Проф. Данијела Петровић, Гимназија „Бора Станковић”

Ранг-листа за други разред

1. Лара Тајем,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Нађа Ђорђевић	19 поена, I награда
2. Софија Станојевић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	17 поена, II награда
3. Мила Милојковић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	17 поена, II награда
4. Александра Јовановић,
Медицинска школа „Др Миодраг Лазић” у Нишу,
проф. Нина Динчић Милинковић	17 поена, II награда
5. Маша Ранђеловић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Сандра Динић Раденовић	16 поена, III награда
6. Константин Јовановић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Милена Станојевић	15 поена, III награда
7. Петра Костић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	15 поена, III награда
8. Габријела Басарабић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Милена Станојевић	15 поена, III награда
9. Радивоје Ђурић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	14 поена
10. Јана Ристић,
Гимназија „9. мај”
проф. Ивана Савић	14 поена
11. Наталија Ђорђевић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Милена Станојевић	13 поена
12. Никола Станковић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Маја Димитријевић	13 поена
13. Мила Ранчић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Маја Милосављевић Стојановић	13 поена
14. Анастасија Николић,
Медицинска школа „Др Миодраг Лазић” у Нишу
проф. Нина Динчић Милинковић	13 поена

15. Катарина Родаљевић , Гимназија „9. мај”, проф. Ивана Савић	13 поена
16. Илија Младеновић , Гимназија „Бора Станковић”, проф. Данијела Петровић	12 поена
17. Теа Тонић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Маја Милосављевић Стојановић	11 поена
18. Александра Цакић , Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”, проф. Валентина Андрејић Ристић	11 поена

Комисија:

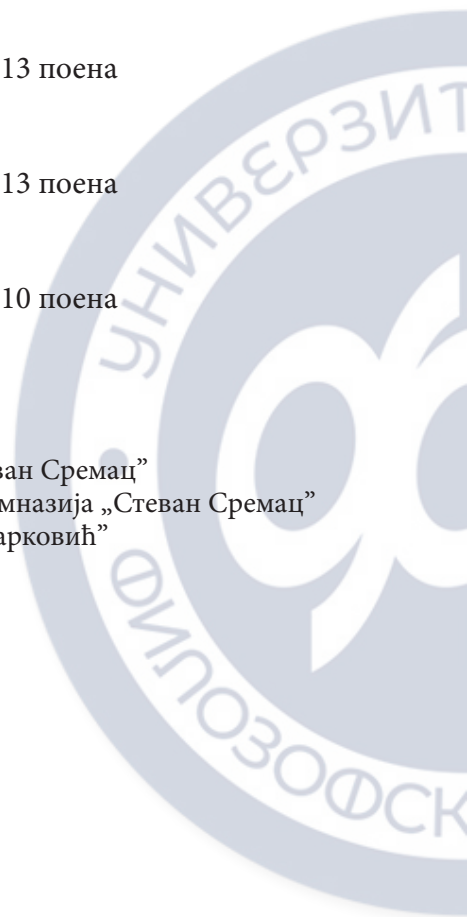
1. Проф. Ивана Мандић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
2. Проф. Валентина Андрејић Ристић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
3. Проф. Маја Димитријевић, Гимназија „Светозар Марковић”

Ранг-листа за трећи разред

1. Катарина Стојадиновић,
Алексиначка гимназија,
проф. Марина Дашић	17 поена, II награда
2. Даница Филиповић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Слободанка Митровић	14 поена
3. Мина Миросављевић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Драгана Цветковић	14 поена
4. Наталија Војиновић,
Гимназија „Бора Станковић”,
проф. Милена Богдановић	13 поена
5. Анђела Милојевић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Милена Станојевић	13 поена
6. Уна Станковић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Неда Гашовић	10 поена

Комисија:

1. Проф. Ивана Мандић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
2. Проф. Валентина Андрејић Ристић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
3. Проф. Маја Димитријевић, Гимназија „Светозар Марковић”

Ранг-листа за четврти разред

1. Тамара Вучковић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Валентина Андрејић Ристић	17 поена, II награда
2. Марта Николић,
Гимназија „Светозар Марковић”,
проф. Марија Станчић Михајловић	16 поена, III награда
3. Софија Тонић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Валентина Андрејић Ристић	16 поена, III награда
4. Сара Василев,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Валентина Андрејић Ристић	14 поена
5. Викторија Васић,
Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”,
проф. Милена Станојевић	14 поена

Комисија:

1. Проф. Ивана Мандић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
2. Проф. Валентина Андрејић Ристић, Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”
3. Проф. Маја Димитријевић, Гимназија „Светозар Марковић”

Проф. др Кристина Митић и доц. др Александра Јанић, одговорне за укупну организацију овогодишњег окружног нивоа Књижевне олимпијаде за средњошколце из Нишавског округа и окружног нивоа Такмичења из српског језика и језичке културе, изражавају захвалност за несебичну помоћ и на указаном поверењу: управи Филозофског факултета у Нишу, проф. др Снежани Божић, управнику Депртмана за србистику, и проф. др Надежди Јовић, руководиоцу пројекта *Србистика на Филозофском факултету у Нишу (35 година од оснивања студијског програма)* Департмана за србистику, Светлани Медар и Наташи Стојановић, председнику и потпредседнику Нишке подружнице, Друштву за српски језик и књижевност Србије, Школској управи у Нишу, затим члановима комисија и дежурним средњошколским професорима, те Дарку Јовановићу, дизајнеру Издавачког центра, и волонтерима из редова студената докторских, мастер и основних студија: мср Душану Петровићу, мср Ђорђу Шуњеварићу; Александри Стојиљковић, Јовани Јаћимовић; Катарини Поповић, Ксенији Стаменковић и Милицы Живановић.

Школска 2021/2022. година

Окружно такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

I разред

Шифра: _____

1. Поред стихова на линијама напиши назив народне песме којој припадају.

 „Неста блага, неста пријатеља.” _____

 „Не чекај ме у двору бјелому,
ни у двору, ни у роду мому.” _____

 „Нит’ сам луда, нит’ одвише мудра,
нит’ сам вила, да збијам облаке
већ ђевојка да гледам преда се.” _____

2. Из следећег низа избаци појам који му не припада. Напиши га на линији.

анафора, алитерација, епифора, симплоха, палилогија

Појам који не припада низу је: _____.

3. Уношењем тражених појмова правилно попуни табелу.

Назив књижевног дела	Писац	Књижевна врста
„Пилипенда”		приповетка
	Антон Павлович Чехов	новела
<i>Антигона</i>		

4. Подвуци имена две особе које **нису повезане** са песмом „Почетак буне против дахија”.

ВУК КАРАЦИЋ, ФИЛИП ВИШЊИЋ, АЛБЕРТО ФОРТИС, КАРАЂОРЂЕ, СТАРАЦ МИЛИЈА

5. Пажљиво прочитај цитат из приповетке „Први пут с оцем на јутрење”, па одговори на захтев тако што ћеш заокружити слово испред тачног одговора.

„Само кад га понеше из куће, а баби заигра доња усна, дркће, дркће; прислонио се на врата, блед као крпа, па ћути.”

У наведеном исказу препознаје се врста карактеризације која се зове:

а) језичка; б) психолошка; в) социолошка; г) динамичка.

6.	<p>Допуни исказ тако да буде тачан.</p> <p>У беседи <i>О причи и причању</i> Иво Андрић помиње легендарног приповедача чије причање као да је могло да продужи „илузију живота и трајања”. Име легендарног приповедача је: _____.</p>	
7.	<p>Заокружи једно слово испред низа стилских фигура које се јављају у наведеним стиховима.</p> <p>„Ђе си била, звијездо Данице? Ђе си била, ђе си дангубила, дангубила три бијела дана?”</p> <p>а) симплоха, персонификација, палилогија б) палилогија, стални епитет, анафора в) оксиморон, епифора, персонификација</p>	
8.	<p>Уписивањем одговарајућих појмова на празне линије допуни исказ тако да буде тачан.</p> <p>После потопа који је Бог послао, Ноје из барке пушта птицу _____, која у повратку у кљуну доноси лист _____. На основу тога Ноје закључује да ниво воде опада.</p>	
9.	<p>Обрати пажњу на подвучени део стиха и одговори на захтев испод.</p> <p>„Царе Лазо, <u>од Србије главо</u>”</p> <p>У подвученом делу стиха препознаје се стилска фигура _____.</p>	
10.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>„Чули сте да је казано: око за око, и зуб за зуб. А ја вам кажем да се не браните ода зла, него ако те ко удари по десноме твом образу, обрни му и други;”</p> <p>Наведени исказ изговара:</p> <p>а) Антигона; б) Гилгамеш; в) Исус Христ; г) Креонт; д) Ахилеј.</p>	

11.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и одговори на захтеве испод. „[...] онај кога се сви бојаху и од кога трептаху све земље, тај је изгледао као један од туђинаца, убог [...]”</p> <p>Име јунака на кога се односи наведени исказ је: _____.</p> <p>Наведени исказ је из дела _____, чији је аутор _____.</p>	
12.	<p>Поред тачних исказа стави слово Т, поред нетачних Н.</p> <p>а) Жанр житија води порекло од првих записа у деветом веку. _____</p> <p>б) Парабола је поучна прича са пренесеним значењем. _____</p> <p>в) Слово је жанр средњовековне књижевности, најчешће краћег облика, понекад у похвалном тону. _____</p>	
13.	<p>Допуни исказ тако да буде тачан.</p> <p><i>Похвалу Светом кнезу Лазару</i> саставила је монахиња Јефимија почетком _____ века. Дело је наменила манастиру _____. У <i>Похвали</i> се обраћа кнезу Лазару, од кога тражи да од Бога измоли победу за синове _____ и _____.</p>	
14.	<p>Пажљиво прочитај наведене исказе и одговори на захтеве испод.</p> <p>У делу <i>Слово љубве</i> деспота Стефана Лазаревића каже се: „Лето и пролеће Господ сазда, као што и певач (псалмопевац) рече...”.</p> <p>Име певача (псалмопевца) који се помиње је краљ _____.</p>	
15.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Разлог сукоба Марка Краљевића и његовог брата Андријаша је:</p> <p>а) молитвена чаша; б) соко; в) коњ; г) сабља; д) хрт.</p>	
16.	<p>У поља поред наслова дела упиши број који се односи на појмове из низа са десне стране (интернационалне мотиве), у вези са наведеним делима.</p> <p>„Диоба Јакшића” _____</p> <p>„Ропство Јанковић Стојана” _____</p> <p>„Кнежева вечера” _____</p> <p>1. повратак јунака из туђине 2. Јудина издаја 3. сукоб Каина и Авеља</p>	

17.	<p>Допуни исказ тако да буде тачан.</p> <p>У песми <i>Диоба Јакшића</i> неколико догађаја Дмитру Јакшићу наговештава неповољна збивања. Прво његовом соколу десно крило слама _____ (назив птице), а потом његов коњ ломи ноге на уласку у град _____.</p>											
18.	<p>Допуни следећу реченицу.</p> <p>Приповедач (наратор) који излаже след догађаја у песми <i>Диоба Јакшића</i> је _____.</p>											
19.	<p>Поред имена јунака напиши одговарајући број, тако да повежеш јунака са особином коју му придаје кнез Лазар док изговара здравицу на вечери пред Косовски бој.</p> <table data-bbox="99 807 844 991"> <tr> <td>Југ-Богдан _____</td> <td>1. милост</td> </tr> <tr> <td>Вук Бранковић _____</td> <td>2. господство</td> </tr> <tr> <td>Девет Југовића _____</td> <td>3. старјештво</td> </tr> <tr> <td>Косанчић Иван _____</td> <td>4. љепота</td> </tr> <tr> <td>Милош Обилић _____</td> <td>5. јунаштво</td> </tr> </table>	Југ-Богдан _____	1. милост	Вук Бранковић _____	2. господство	Девет Југовића _____	3. старјештво	Косанчић Иван _____	4. љепота	Милош Обилић _____	5. јунаштво	
Југ-Богдан _____	1. милост											
Вук Бранковић _____	2. господство											
Девет Југовића _____	3. старјештво											
Косанчић Иван _____	4. љепота											
Милош Обилић _____	5. јунаштво											
20.	<p>Пажљиво прочитај наведене стихове и одговори на захтев испод.</p> <p>„А тако ми Бога великога! Ја ћу отић' сјутра у Косово, и заклаћу турског цар-Мурата, и стаћу му ногом под гроце;”</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора. Наведени исказ уобличен је тако да представља:</p> <p>а) заклетву; б) претњу; в) клетву; г) проклињање; д) слутњу.</p>											

Тест прегледао/ла: _____

Укупни број бодова: _____

Школска 2021/2022. година

Окружно такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа

Књижевна олимпијада

Решења

I разред

Пит ање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање												
1.	„Бановић Страхиња” „Хасанагиница” „Српска дјевојка”	Све тачно – 1 бод.												
2.	алитерација	1 бод												
3.	<table border="1"> <tr> <td>Назив књижевног дела</td> <td>Писац</td> <td>Књижевна врста</td> </tr> <tr> <td>„Пилипенда”</td> <td>Симо Матавуљ</td> <td>приповетка</td> </tr> <tr> <td>„Туга”</td> <td>Антон Павлович Чехов</td> <td>новела</td> </tr> <tr> <td>Антигона</td> <td>Софокле</td> <td>трагедија</td> </tr> </table>	Назив књижевног дела	Писац	Књижевна врста	„Пилипенда”	Симо Матавуљ	приповетка	„Туга”	Антон Павлович Чехов	новела	Антигона	Софокле	трагедија	Све тачно – 1 бод.
Назив књижевног дела	Писац	Књижевна врста												
„Пилипенда”	Симо Матавуљ	приповетка												
„Туга”	Антон Павлович Чехов	новела												
Антигона	Софокле	трагедија												
4.	г) Старац Милија д) Алберто Фортис	Оба тачно подвучена и ништа нетачно – 1 бод.												
5.	б) психолошка	1 бод												
6.	Шехерезада	1 бод												
7.	б) палилогија, стални епитет, анафора	1 бод												
8.	ластавицу/голуба, маслине	Оба тачна – 1 бод.												
9.	Признаје се или метафора, или метонимија (синегдоха).	1 бод												
10.	в) Исус Христ (Исус, Христ/ос/)	1 бод												
11.	Стефан Немања (Свети Симеон), <i>Житије Светог Симеона</i> , Свети Сава	Све тачно – 1 бод.												
12.	а) Жанр житија води порекло од првих записа у деветом веку. Н б) Парабола је поучна прича са пренесеним значењем. Т в) Слово је жанр средњовековне књижевности, најчешће краћег облика, понекад у похвалном тону. Т	1 бод, ако су сви одговори тачни, без нетачних.												
13.	15. (век); Раваница; Вука и Стефана (редослед навођења имена није битан)	Све тачно – 1 бод.												

14.	(краљ) Давид	1 бод
15.	в) коњ	1 бод
16.	„Диоба Јакшића” 3 „Ропство Јанковић Стојана” 1 „Кнежева вечера” 2	Све тачно – 1 бод.
17.	утва златокрила, Биоград (Београд)	Оба тачна – 1 бод.
18.	звијезда (звезда) Даница	1 бод
19.	Југ-Богдан 3 Вук Бранковић 2 Девет Југовића 1 Косанчић Иван 4 Милош Обилић 5	Три, четири или пет тачних – 1 бод.
20.	а) заклетву	1 бод

Школска 2021/2022. година

Окружно такмичење ученика гимназија
и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

Други разред

Шифра: _____

1.	Поред наведених дела напиши књижевну врсту којој припадају.

1. „Први пут с оцем на јутрење” _____
2. „Туга” _____
3. <i>Илијада</i> _____
4. „Златна јабука и девет пауница” _____ | |
| 2. | На основу описа препознај о ком књижевнику је реч. Име и презиме писца напиши на линији.

Један од најзначајнијих писаца хуманизма, рођен је 1313. године. Када се појавила црна куга 1348. године, налазио се у Фиренци. Веома велики утицај на његов духовни развој и књижевни рад имао је Петрарка, са којим се упознао 1350. године у Фиренци, и са којим је остао пријатељ до краја живота. Његова збирка од сто новела вешто је осмишљена и има врло прецизну структуру.

_____ (име и презиме писца) | |
| 3. | Размисли о епском и лирском десетерцу, па заокружи исказе које сматраш тачним.

а) У епском десетерцу цезура је после четвртог слога.
б) Лирске песме могу имати цезуру после четвртог слога.
в) У лирском десетерцу цезура је после петог слога.
г) У народној епици и лирици цезура је увек после четвртог слога. | |
| 4. | 1. На линији напиши назив беседе коју је Иво Андрић изговорио приликом добијања Нобелове награде.

2. Које године је Иво Андрић добио Нобелову награду за књижевност? Одговор напиши на линији. _____ | |

5.	<p>Међу понуђеним, један књижевни јунак није из истог дела као остали. Подвуци његово име.</p> <p style="text-align: center;">Пошет Пера Попива Михо Петруњела Бокчило</p> <p>Из ког књижевног дела су остали ликови? Наслов тог дела напиши на линији.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>	
6.	<p>Подвуци тачан одговор. Понављање речи на крају узастопних стихова назива се:</p> <p style="text-align: center;">анафора; епифора; симплоха; градација; рефрен.</p>	
7.	<p>На линији напиши први стих Доситејеве песме „Востани Србије”. Води рачуна о интерпункцији.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>	
8.	<p>На линијама напиши имена лица која воде следећи дијалог.</p> <p>_____ : Гледајте, помозите мом папи!</p> <p>_____ : Помозите, господин нотариус, та ја сум ваш човеку, ви се много пута сос моја Јуца разговарате.</p> <p>_____ : Видите како је то зло, кад немате свога код магистрата.</p> <p>_____ : Та ви сте мој, господин нотариус! Ви сте казали да милуите моја Катича.</p>	
9.	<p>Подсети се Вуковог отвореног писма кнезу Милошу Обреновићу и заокружи слово испред савета који Вук даје кнезу о школи и образовању младих људи.</p> <p>а) Владавина кнеза Милоша је праведна и сви млади људи се поносе чињеницом да живе у Србији у којој је цело правитељство сам кнез.</p> <p>б) Потребно је укинути кулук како би сви имали могућност образовања.</p> <p>в) Ако неки млади човек покаже да има особити дар и вољу к науци, треба их о државном трошку послати у Европу, да даље уче науке и језике.</p>	
10.	<p>На линији напиши облик казивања који препознајеш у следећем примеру.</p> <p>„Фасада пансиона окренута је маломе врту, тако да кућа излази под правим углом на улицу Нев Сент Женевјев, која је ту као пресечена у својој дубини. Дуж те фасаде, између куће и вртића, пружа се олук за отицање воде, испуњен туцаним каменом и широк један лакат, а пред њим песком посута алеја, овичена здравцем, олеандерима и наровима у великим лонцима од плавога и белог фајанса.”</p> <p style="text-align: center;">Назив облика казивања: _____</p>	

11.	<p>Подвуци четири одреднице које се односе на песму „Кад млидија умрети” Бранка Радичевића.</p> <p style="text-align: center;">СЛАВУЈ ГОЛУБ ПЕСМЕ ПРИПОВЕТКЕ ЕЛЕГИЈА</p> <p style="text-align: center;">РЕКА ПЛАНИНА МЕСЕЦ ЛЈУБАВНА ПЕСМА САТИРИЧНА ПЕСМА</p>	
12.	<p>Подвуци назив стилске фигуре која је употребљена у означеним стиховима из Змајевих <i>Ђулића увелака</i>.</p> <p>„Пођем, клецнем, идем, застајавам...”</p> <p style="text-align: center;">анафора полисиндетон контраст ономотопеја хипербола</p>	
13.	<p>Подвуци четири књижевне форме које доживљавају развој у доба романтизма.</p> <p style="text-align: center;">роман лирска песма приповетка драмски спев</p> <p style="text-align: center;">роман у стиховима поема химна</p>	
14.	<p>На основу наведеног описа напиши о којој књижевној јунакињи је реч. Затим на другој линији напиши наслов дела у којем се та јунакиња појављује.</p> <p>Она је удовица и има око 50 година. Власница је пансиона. Има буцмасто лице и нос сличан папагајевом кљуну. Покушава да се извуче из несреће. Понизна је пред богатима, а шкрта према сиромашнима.</p> <p>Књижевна јунакиња: _____</p> <p>Наслов дела: _____</p>	
15.	<p>Размишљај о приповеци „Шињел” Николаја Васиљевича Гогоља. Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.</p> <p>1. Гогољ гротескно и сатирично представља ликове и догађаје. Т Н</p> <p>2. Главни јунак је богати банкар који исмева ниже друштвене слојеве. Т Н</p> <p>3. Гогољ осуђује нечовечност и лоше понашање људи према другима. Т Н</p> <p>4. Приповетка говори о куповини новог капута и срећи главног јунака. Т Н</p>	
16.	<p>Подвуци имена два песника у чијој се поезији појављује мотив „мртве драге”.</p> <p>Лаза Костић Јован Јовановић Змај Ђура Јакшић Стеван Раичковић</p>	

17.	<p>На линијама напиши из ког књижевног дела је наведени цитат и име и презиме писца тог дела.</p> <p>„Све срећне породице личе једна на другу, свака несрећна породица, несрећна је на свој начин.”</p> <p>_____</p> <p>(наслов дела) _____ (име и презиме писца)</p>	
18.	<p>На линијама напиши имена митских јунака који се помињу и у поезији Лазе Костића.</p> <p>а) Верна супруга ратника Одисеја; одбијала насртљиве просце тако што им је обећавала да ће саопштити име изабраника онога дана кад заврши плетење покрова; дан одлуке одгађала парајући ноћу, у потаји, оно што би током дана исплела.</p> <p>_____;</p> <p>б) Митски лик, осуђен од богова јер је одавао њихове тајне људима, на вечне муке глади и жеђи усред изобиља које му се измиче испред руку. _____</p>	
19.	<p>Заокружи слова испред две тврдње које су повезане са ставовима Светозара Марковића у његовом есеју <i>Певање и мишљење</i>.</p> <p>а) Песник је створење обдарено божанском силом која ствара све што му дође у главу.</p> <p>б) Између уметника и научника нема разлике, осим у предмету изучавања: један изучава осећања, а други састав материје.</p> <p>в) Код правих писаца све друге потребе човека ишчезавају пред једном потребом његовог организма – љубављу.</p> <p>г) Наша сувремена поезија – то је смеса из љубавних изјава, фантастичких сцена, празних фраза и смешних будалаштина.</p>	
20.	<p>У низу писаца подвуци оног који не припада светском реализму.</p> <p>Фјодор М. Достојевски Марк Твен Јохан В. Гете Ги де Мопасан</p>	

Тест прегледао/ла: _____

Укупни број бодова: _____

	Други разред – окружни ниво такмичења Решења	Напомене
1.	1. приповетка 2. новела 3. еп 4. (народна) бајка	Све тачно – 1 бод
2.	Ђовани Бокачо	1 бод
3.	а) б) в)	Све тачно – 1 бод
4.	1. О причи и причању 2. 1961. (године)	Све тачно – 1 бод
5.	<u>Михо</u> <i>Дундо Мароје</i>	Све тачно – 1 бод
6.	<u>епифора</u>	1 бод
7.	Востани, Србије! Востани, царице! (Признати и друга правилна интерпункцијска решења, нпр. Востани, Србије, востани царице!)	1 бод
8.	<u>КАТИЦА</u> : Гледајте, помозите мом папи! <u>ЈАЊА</u> : Помозите, господин нотариус, та ја сум ваш човеку, ви се много пута сос моја Јуца разговарате. <u>МИШИЋ</u> : Видите како је то зло, кад немате свога код магистрата. <u>ЈАЊА</u> : Та ви сте мој, господин нотариус! Ви сте казали да милуите моја Катица.	Три или четири тачна – 1 бод
9.	в) Ако неки млади човек покаже да има особити дар и вољу к науци, треба их о државном трошку послати у Европу, да даље уче науке и језике.	1 бод
10.	дескрипција (описивање) (условно: прихвата се и појам екстеријер)	Све тачно – 1 бод
11.	<u>СЛАВУЈ</u> <u>ПЕСМЕ</u> <u>ЕЛЕГИЈА</u> <u>РЕКА</u>	Све тачно – 1 бод Уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – одговор се не признаје.
12.	<u>полисиндетон</u>	1 бод

13.	<u>лирска песма, драмски спев,</u> <u>роман у стиховима, поема</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Сва четири тачно подвучена и ништа нетачно – 1 бод или • Три тачна и један нетачан – 1 бод.
14.	(госпођа) Воке(р) <i>Чича Горио</i>	Све тачно – 1 бод
15.	1. Т 2. Н 3. Т 4. Н	Све тачно – 1 бод
16.	<u>Лаза Костић</u> <u>Јован Јовановић Змај</u>	Све тачно – 1 бод
17.	<i>Ана Карењина</i> Лав Николајевич Толстој	Све тачно – 1 бод
18.	а) Пенелопа б) Тантал	Све тачно – 1 бод
19.	б) г)	Све тачно – 1 бод
20.	<u>Јохан В. Гете</u>	1 бод

Школска 2021/2022. година

Окружно такмичење ученика гимназија
и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

Трећи разред

Шифра: _____

1. На основу одломка одреди о ком књижевном јунаку се приповеда. Његово име напиши на линији.

„Не држи слуге. Све сам ради. Кува, пере, намирује коња, тимари га и чисти. Коњ му је као ала! Кад га узјаше, завришти и закопа ногама. Размитио га је, и воли га више него ишта друго на свијету. Још има једног пса. То му је, како кажу тежаци, сва сермија и родбина. Ено му се већ види кућа кроз воћњак! – викну Стевица, и глас му као мало задрхта.”

(име књижевног јунака)

2. На линијама напиши из ког књижевног дела је наведени цитат и име и презиме писца.

„Вашег сина нешто дивно боли”

(наслов дела)

(име и презиме писца)

3. У шестој песми у прози у *Градњару* води се дијалог између две птице: питома (птица у кавезу) и слободне (шумска птица). Која птица изговара следећу реплику: „Седни до мене, да те научим говору мудраца”? Подвуци тачан одговор.

питома (птица у кавезу)

слободна (шумска птица)

4. Подсети се романа *Процес* Франца Кафке. Поред наведених исказа заокружи Т уколико је исказ тачан, или Н, уколико исказ није тачан.

а) Место и време радње јасно су дефинисани у роману. Т Н

б) Судске просторије су и на таванима и у подрумима. Т Н

в) У роману доминирају апсурд, незнађе и кошмари. Т Н

г) Јозеф К. је угледни судски чиновник. Т Н

5. Подвуци четири одреднице које се односе на песму „Човек пева после рата” Душана Васиљева.

ЈА ОН КРВ ЧОВЕК ЈЕСЕН ЗИМА САЗНАЊЕ РАЗУМЕВАЊЕ

6. Допуни стихове познате Бојићеве песме речима које недостају.

„Стојте, галије царске! У име свесне _____

Клизите тихим _____.

Опело држим, какво не виде небо јоште

Над овом светом _____!”

7. Прочитај наведени одломак. На линији напиши о ком књижевном лику је реч.

„Јашући даље, размишљајући о расподели старешина и војника, које је све лично знао, он се потпуно успава. Ето, помисли, довољно је одселити се из једног места, па да све што остављаш буде као и да није било. И загледа се тада у далека брда иза којих се сад помаљало сунце. Кад на њему заблиста сребро, он се осети чио и лак, и као да нема тела. Осунчан, просијан, осети се топал, а не тежак, као и да не јаше, као и да не постоји, у том невидљивом ветру, који га је дочекивао с лица.”

Књижевни лик: _____

8. Попуни табелу именима песника из чијих песама су наведени почетни стихови.

<i>Сиили смо с ума у сјајан дан</i>	
<i>То је онај живот где сам пао и ја</i>	
<i>О, склопи усне не говори, ћути</i>	
<i>Зашто поћас тако шуме јабланови</i>	
<i>Пучина плава спава</i>	

9. На линији напиши ком циклусу песама припада песма „Туга у камену” Момчила Настасијевића.

Наслов циклуса песама: _____

10. Размишљај о роману *На Дрини ћуприја* Иве Андрића. Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.

1. Елементарна непогода, поплава, погодила је касабу крајем 16. века. Т Н

2. Фата Авдагина бацила се са моста због ратова и несрећа око моста. Т Н

3. Андрић приповеда хронолошки са мало наративне дескрипције. Т Н

4. Милан Гласинчанин био је познат по коцкању. Т Н

11.	<p>Међу понуђеним подвуци имена српских писаца који припадају покрету надреализма. Има их пет!</p> <p>Марко Ристић, Станислав Винавер, Милан Дединац, Милош Црњански, Оскар Давичо, Александар Вучо, Душан Матић, Мирослав Крлежа</p>	
12.	<p>Прочитај следећу строфу Милоша Црњанског и подвуци топоним на који се односи подвучена реч.</p> <p>„Лутам, још, витак, по мостовима туђим, на мирисне реке прилежем, па ћутим, али, под водама, <u>завичај</u> већ видим, откуд пођох, присут лишћем жутим и расутим.”</p> <p>Тоскана Лондон Стражилово Нови Сад Русија</p>	
13.	<p>На линији напиши коју врсту риме препознајеш у наведеним стиховима.</p> <p>„Дуга била, па се изгубила, Звезде сјале, па су и пресјале...”</p> <p>Врста риме: _____</p>	
14.	<p>Прочитај пажљиво следећу дефиницију и подвуци реченицу која се не односи на ову књижевну врсту (песма у прози).</p> <p>Песма у прози представља књижевну врсту у којој се преплићу утицаји стиха и прозног исказа. Прозну форму обогаћују паралелизми, реторичка питања и фигуре тропа. Често се јављају лајтмотивска понављања. Родоначелници ове књижевне врсте су италијански симболисти: Бодлер, Маларме, Рембо. Познато дело ове књижевне врсте је <i>Градинар</i>.</p>	
15.	<p>Поред наведених дела напиши књижевну врсту.</p> <p>1. „Ропство Јанковић Стојана” _____</p> <p>2. <i>Сеобе I</i> _____</p> <p>3. <i>Капотијер</i> _____</p>	
16.	<p>Решит трочлану једначину:</p> <p>Антигона : Креонт = протагонист : _____ =</p> <p>_____ : Муса Кесеџија</p>	

17.	<p>Повежи линијама назив облика приповедања са његовим описом.</p> <p>а) Разговор са собом, пред публиком или без ње. СОЛИЛОКВИЈ</p> <p>б) Драмско лице или прозни јунак изриче тако стилизован говор да изгледа као да се не обраћа никоме. УНУТРАШЊИ МОНОЛОГ</p> <p>в) Подразумева се одсуство логичке и граматичке сређености исказа. МОНОЛОГ</p>	
18.	<p>На основу датог описа одреди о ком је писцу реч, па његово име и презиме напиши на линији.</p> <p>Био је приповедач, политички борац и револуционар, а имао је значајну улогу у културном животу свога народа. Његово књижевно дело надахнуто је љубављу према отаџбини, завичају и слободи. Као бунтовник и борац за национално ослобођење од Аустроугарске монархије био је прогањан, а због политичке делатности осуђен је на две године тамнице. Док се налазио у душевној болници у Београду, пред крај живота, затичу га Први светски рат и аустријска окупација. Тако су се обистиниле његове речи: „У ропству се родих, у ропству живјех, у ропству, вајме, и умријех”.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(име и презиме писца)</p>	
19.	<p>Прочитај следећу строфу, а потом одговори на захтеве (допиши решења и подвучи тачан одговор).</p> <p>„Заборавио сам јутрос <u>песму једну ја</u>, <u>Песму једну</u> у сну што сам сву ноћ слушао; Да је чујем узалуд сам данас кушао, Као да је песма била срећа моја сва. Заборавио сам јутрос песму једну ја.”</p> <p>1. Назив врсте строфе: _____</p> <p>2. Назив врсте стиха: _____</p> <p>3. Назив стилске фигуре коју препознајеш у подвученим стиховима: АНАФОРА ЕПИФОРА ПАЛИЛОГИЈА СИМПЛОХА ГРАДАЦИЈА</p>	
20.	<p>Следећи стихови Милутина Бојића и Душана Васиљева садрже исту стилску фигуру. Коју? Подвучи тачан одговор.</p> <p>„И да мртви чују хук борбене лаве” „И кликтао сам кад се у мраку напред хрли”</p> <p style="text-align: center;">епифора алегорија асиндет ономатопеја компарација асонанца</p>	

	Трећи разред – окружни ниво такмичења Решења	Напомене										
1.	Име јунака: Мрачајски прото	1 бод										
2.	Наслов дела: <i>Облак у панталонама</i> Име и презиме писца: Владимир Мајаковски	Све тачно – 1 бод										
3.	<u>питома (птица у кавезу)</u>	1 бод										
4.	а) Н б) Т в) Т г) Н	Све тачно – 1 бод										
5.	<u>ЈА КРВ ЧОВЕК САЗНАЊЕ</u>	Све тачно – 1 бод. Уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – одговор се не признаје.										
6.	„Стојте, галије царске! У име свесне <u>поште</u> Клизите тихим <u>ходом</u> . Опело држим, какво не виде небо јоште Над овом светом <u>водом!</u> ”	Све тачно – 1 бод										
7.	Вук Исакович	1 бод										
8.	<table border="1" data-bbox="196 1323 1020 1700"> <tbody> <tr> <td data-bbox="196 1323 727 1391"><i>Сишли смо с ума у сјајан дан</i></td> <td data-bbox="727 1323 1020 1391">Сима Пандуровић</td> </tr> <tr> <td data-bbox="196 1391 727 1498"><i>То је онај живот где сам пао и ја</i></td> <td data-bbox="727 1391 1020 1498">Владислав Петковић Дис</td> </tr> <tr> <td data-bbox="196 1498 727 1566"><i>О, склопи усне не говори, ћути</i></td> <td data-bbox="727 1498 1020 1566">Милан Ракић</td> </tr> <tr> <td data-bbox="196 1566 727 1635"><i>Зашто понас тако шуме јабланови</i></td> <td data-bbox="727 1566 1020 1635">Јован Дучић</td> </tr> <tr> <td data-bbox="196 1635 727 1700"><i>Пучина плава спава</i></td> <td data-bbox="727 1635 1020 1700">Алекса Шантић</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Сишли смо с ума у сјајан дан</i>	Сима Пандуровић	<i>То је онај живот где сам пао и ја</i>	Владислав Петковић Дис	<i>О, склопи усне не говори, ћути</i>	Милан Ракић	<i>Зашто понас тако шуме јабланови</i>	Јован Дучић	<i>Пучина плава спава</i>	Алекса Шантић	Три, четири или пет тачних доносе 1 бод.
<i>Сишли смо с ума у сјајан дан</i>	Сима Пандуровић											
<i>То је онај живот где сам пао и ја</i>	Владислав Петковић Дис											
<i>О, склопи усне не говори, ћути</i>	Милан Ракић											
<i>Зашто понас тако шуме јабланови</i>	Јован Дучић											
<i>Пучина плава спава</i>	Алекса Шантић											
9.	<i>Магновења</i>	1 бод										

10.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Н 2. Н 3. Н 4. Т 	Све тачно – 1 бод
11.	<u>Марко Ристић, Милан Делинац, Оскар Давичо, Александар Вучо, Душан Матић</u>	Све тачно или четири тачна и један нетачан – 1 бод
12.	Стражилово	1 бод
13.	леонинска / унутрашња (рима)	1 бод
14.	<u>Родоначелници ове књижевне врсте су италијански симболисти: Бодлер, Маларме, Рембо.</u>	1 бод
15.	<ol style="list-style-type: none"> 1. (народна) епска песма 2. роман 3. сонетни венац (збирка сонета) 	Све тачно – 1 бод
16.	Антигона : Креонт = протагонист : <u>антагонист</u> = <u>Марко Краљевић</u> : Муса Кесеџија	Све тачно – 1 бод
17.	а) монолог б) солилоквиј в) унутрашњи монолог	Све тачно – 1 бод
18.	Петар Кочић	1 бод
19.	<ol style="list-style-type: none"> 1. квинта 2. тринаестерац (13-ерац) 3. <u>палилогија</u> 	Све тачно – 1 бод
20.	<u>ономатопеја</u>	1 бод

Школска 2021/2022. година
Окружно такмичење ученика
гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

Четврти разред

Шифра: _____

1. Који тип приповедања препознајеш у следећем одломку из романа *Корени* Добрице Ћосића? Заокружи тачан одговор.

„Можда су га истерали из службе? обрадова се у себи Аћим. Сада из службе отпуштају јадне учитељиће, а што да не отпусте мог сина? Па зашто ми одмах ниси рекао? хтеде да каже Вукашину, али у његовим очима као да нешто друго види.”

а) приповедачки коментар б) унутрашњи монолог в) доживљени говор

г) казивање у првом лицу

2. У којем од наведених примера постоји опкорачење? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) „У њему хучи горско врело,
И ноћу преспи једна чавка.”

б) „Згурена на снегу, сеоска капела
зебе усред гробља. Небеса су бела.”

в) „Једино ти си што је протуречно —
Кад си у срцу да ниси у свести...”

3. Харун, брат Ахмеда Нурудина у роману *Дервиш и смрт*, био је:

а) војник; б) кадијин шпијун; в) дервиш; г) писар; д) трговац.

Заокружи слово испред тачног одговора.

4. У раној младости, Латифага (Карађоз), волео је:

а) путовања у далеке земље;

б) сабље, оружје и мачеве;

в) књиге и музику;

г) позориште.

Заокружи слово испред тачног одговора.

5.	<p>Међу наведеним књижевним јунацима подвуци имена двојице чија је судбина обележена учешћем у рату.</p> <p>Ахмед Нурудин Иван Галеб Вук Исакович фра Петар ефенди Мита</p>	
6.	<p>Хаим и Заим у роману <i>Проклета авлија</i> су:</p> <p>а) антиподи; б) антијунаци; в) архетипови; г) прототипови; д) двојници.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
7.	<p>На основу наведених појмова препознај о којем роману је реч. Наслов тог романа напиши на линији испод.</p> <p>рат страх самоћа хајка ђаво планина</p> <p>_____</p>	
8.	<p>У којој од наведених песничких збирки постоје мотиви из средњовековне историје и културе? Подвуци тачан одговор.</p> <p><i>87 песама Тражим помиловање Камена усаванка Ђулићи Кора</i></p>	
9.	<p>Испред наслова књижевних дела напиши број под којим се налази име лика који се у том делу појављује. Два лика су вишак.</p> <p>1. Лотика _____ <i>Проклета авлији</i> 2. Тодора _____ <i>На Дрини ћуприја</i> 3. Симка _____ <i>Корени</i> 4. Софта _____ <i>Сеобе</i> 5. Магда 6. Стана</p>	
10.	<p>Хипнизам, авангардни покрет Рада Драинца, по својим одликама најближи је</p> <p>а) реализму; б) футуризму; в) експресионизму; г) симболизму; д) сентиментализму.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
11.	<p>Подвуци наслове два романа који имају прстенасти тип изградње сижеа.</p> <p><i>На Дрини ћуприја Корени Проклета авлија</i> <i>Чича Горио Зона Замфирова Злочин и казна</i></p>	

12.	<p>На основу следећих података препознај о ком књижевнику је реч па његово име и презиме напиши на линији испод текста.</p> <p>Његова прозна дела прожета су лириком и живописним сликањем сеоског живота, ведрином и живошћу духа. Створио је мноштво упечатљивих ликова и догађаја налазећи инспирацију у свом подгрмечком завичају. У лирски интонираним приповеткама са тематиком из Другог светског рата надахнуто је описивао херојске подвиге својих јунака. Главнина његовог прозног опуса хумористички је интонирана. Хумор се налази у природи и менталитету његових јунака који и у најтежим животним тренуцима знају да сачувају ведрину и да се насмеју чак и властитој невољи.</p> <hr style="width: 20%; margin: 20px auto;"/>	
13.	<p>Подвуци наслове двеју песама које су испеване у слободном стиху.</p> <p style="text-align: center;"><i>Туга у камену Камена успаванка Сунцокрети Суматра</i></p>	
14.	<p>Препознај који је јунак описан у следећем одломку из романа <i>Дервиш и смрт</i>. На линији напиши његово име.</p> <p>„Било му је шест година, веселим плавим очима гледао је задивљено у војнике, и у мене, младог дервиша-аскера. Било смо другови, и пријатељи, не знам да ли је иког у животу толико волео, јер сам га дочекао радосно и нисам показивао да сам старији.”</p> <hr style="width: 20%; margin: 20px auto;"/> <p style="text-align: center;">(име јунака)</p>	
15.	<p>Подвуци називе две стилске фигуре које препознајеш у следећим стиховима.</p> <p style="text-align: center;">„Исте птице поју. Јер земља свака Има своје ветре, мирисе, боју, Своје сунце, своје сенке од облака; Јер свака, најзад, има душу своју, Све се више воли што се већма стари.”</p> <p style="text-align: center;">хипербола симплоха алитерација анафора асиндет</p>	
16.	<p>Који од наведених ликова из романа <i>Дервиш и смрт</i> симболизује хладан и равнодушан однос власти према судбини појединца? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p style="text-align: center;">а) Кара-Заим б) хаџи Синанудин в) Ајни-ефендија г) Хасан</p>	
17.	<p>У која два романа постоји ретроспективно приповедање? Подвуци тачне одговоре.</p> <p style="text-align: center;"><i>Дервиш и смрт Сеобе Људи говоре Проклета авлија</i></p>	

18.	<p>Који јунак у роману <i>Проклета авлија</i> схвата „шта све може да дели човека од жене коју воли, и уопште људе једне од других“?</p> <p>а) фра Петар б) Карађоз в) Ћамил г) Заим д) Цем</p>											
19.	<p>Повежи линијама имена песника са насловима њихових песма. Дато је више аутора него наслова песма.</p> <table data-bbox="104 434 665 643"> <tr> <td>Милан Ракић</td> <td><i>Поноћ</i></td> </tr> <tr> <td>Алекса Шантић</td> <td><i>Јасика</i></td> </tr> <tr> <td>Јован Дучић</td> <td><i>Јабланови</i></td> </tr> <tr> <td>Артур Рембо</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ђура Јакшић</td> <td></td> </tr> </table>	Милан Ракић	<i>Поноћ</i>	Алекса Шантић	<i>Јасика</i>	Јован Дучић	<i>Јабланови</i>	Артур Рембо		Ђура Јакшић		
Милан Ракић	<i>Поноћ</i>											
Алекса Шантић	<i>Јасика</i>											
Јован Дучић	<i>Јабланови</i>											
Артур Рембо												
Ђура Јакшић												
20.	<p>У која два романа је представљено српско друштво у деветнаестом веку? Заокружи слова испред тачних одговора.</p> <p>а) <i>Сеобе</i> б) <i>Корени</i> в) <i>Проклета авлија</i> г) <i>Кад су цветале тикве</i> д) <i>Нечиста крв</i></p>											

Тест прегледао/ла: _____

Укупни број бодова: _____

	Тачни одговори Окружно такмичење: Четврти разред	Кључ за оцењивање
1.	б) унутрашњи монолог	1 бод
2.	б)	1 бод
3.	г) писар	1 бод
4.	в) књиге и музику	1 бод
5.	Ахмед Нурудин Вук Исакович	1 бод, ако је све тачно
6.	а) антиподи	1 бод
7.	<i>Лелејска гора</i>	1 бод
8.	<i>Тражим помиловање</i>	1 бод
9.	4 <i>Проклета авлија</i> 1 <i>На Дрини ћуприја</i> 3 <i>Корени</i> 6 <i>Сеобе</i>	1 бод, ако је све тачно
10.	в) експресионизму	1 бод
11.	<i>Корени</i> <i>Проклета авлија</i>	1 бод, ако је све тачно
12.	Бранко Ћопић	1 бод
13.	<i>Туга у камену</i> <i>Суматра</i>	1 бод, ако је све тачно
14.	Мула-Јусуф (признаје се и: Мула Јусуф)	1 бод
15.	алитерација асиндет	1 бод, ако је све тачно
16.	в) Ајни-сфендија	1 бод
17.	<i>Дервиш и смрт</i> <i>Проклета авлија</i>	1 бод, ако је све тачно
18.	в) Ћамил	1 бод
19.	Ђура Јакшић ===== <i>Поноћ</i> Милан Ракић ===== <i>Јасика</i> Јован Дучић ===== <i>Јабланови</i>	1 бод, ако је све тачно
20.	б) <i>Корени</i> д) <i>Нечиста крв</i>	1 бод, ако је све тачно

ТЕСТОВИ ЗА ОКРУЖНИ НИВО ТАКМИЧЕЊА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ 2022. ГОДИНЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

Школска 2021/2022. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
I разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
1.	Исказ <i>Способност језика да комбиновањем јединица нижега реда формира јединице вишега реда</i> објашњава следећу тврдњу: а) Језик је продуктиван. б) Језик је хијерархијски уређен. в) Језик се преноси културним путем. <p style="text-align: right;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
2.	Подвучи именице код којих се у деκлинацији не мења место акцента: ЈАГОДА, КАМИОН, ПРОЗОР, УНИВЕРЗИТЕТ, ДЕЧАК, МАРАМИЦА.	
3.	Мисија покрштавања Словена, у којој су деловали Ћирило и Методије, зове се: а) Хазарска мисија б) Византијска мисија в) Моравска мисија г) Београдска мисија <p style="text-align: right;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
4.	Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна. Књижевни језик који Срби прихватају у првој половини XVIII века јесте _____ језик.	
5.	<i>Душанов законик</i> написан је: а) српским народним језиком б) старословенским језиком в) у 14. веку г) у 15. веку д) латиницом њ) ћирилицом <p style="text-align: right;">Заокружи слова испред тачних одговора.</p>	
6.	У наведеној реченици заокружи безвучне предњонепчане сугласнике: У следећој фази стваралаштва, Вук пристаје да у основицу књижевнога језика уђе и шумедијско-војвођански дијалекат.	
7.	Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна. <i>Славеносрпски магазин</i> покренут је у Венецији у _____ веку.	
8.	Заокружи слово испред пара речи у којем дистинктивну функцију има само обележје мекоће: а) РЕКАО : ПЕКАО б) ЧАР : ЋАР в) ЦАРАТИ : ЧАРАТИ г) САД : КАД	
9.	Допуни вокале тако да добијеш одговарајуће речи: а) високи вокал предњег реда → М _ РА; б) ниски вокал средњег реда → М _ РА; в) средњи вокал задњег реда → М _ РА.	

Бр.	Питања	Посни
10.	Следеће речи подели усправном цртом на слоге водећи рачуна о: а) фонетској граници слога: ИСПИСАТИ, РАЗЈАРИТИ, ПРЕДСТАВИТИ; Б) психолошкој граници слога: ИСПИСАТИ, РАЗЈАРИТИ, ПРЕДСТАВИТИ.	
11.	Заокружи речи у којима се јављају слоготворни сонанти: Марко је готово у трку узео трицикл Прлету, залетео се, и истим тим трициклом ударио у живу ограду, која се као прстен обавијала око куће.	
12.	У генитиву јединице именице МЕРИДИЈАН акценат се мења. Разлика је: а) само у месту акцента б) у месту акцента и квалитету в) у месту акцента и квантитету г) у месту акцента, квантитету и квалитету Заокружи слово испред тачног одговора.	
13.	Заокружи акцентовани слог следећих речи: ДАЛЕК, ДАЛЕКОВИДОСТ, УДАЉИТИ, ДАЉИНА.	
14.	Примери ТОМ, ТОМУ, ТОМЕ одсликавају: а) превој вокала б) преглас в) покретне вокале Заокружи слово испред тачног одговора.	
15.	Акцентуј следеће примере: а) израчунати; б) поједностављивати.	
16.	У генитиву јединице именице ВЕШТАЦ извршене су следеће гласовне промене: _____.	
17.	У подвученој речи у примеру <i>То је мој <u>соко</u>!</i> извршене су следеће промене: а) асимилација и контракција вокала б) промена Л у О и контракција вокала в) промена Л у О, асимилација вокала, контракција вокала Заокружи слово испред тачног одговора.	
18.	Подвуци правилно написане речи: ИЊЕКЦИЈА, ДРАКСТОР, ПОДТАЧКА, АКТИВИСКИЊА, РЕНДГЕН.	
19.	Примери МАЧКИН, ТЕЗГИН, КОЦКИН одсликавају одступање од гласовне промене која се зове _____.	
20.	Следећу реченицу препиши правилно писаним словима. БЕТОВЕНОВА НАЈЗНАЧАЈНИЈА СИМФОНИЈА ЈЕСТЕ ДЕВЕТА СИМФОНИЈА, А ЊЕН НАЈПОЗНАТИЈИ ДЕО ЈЕ ХОРСКА ПАРТИЈА КОЈА СЕ ЗОВЕ ОДА РАДОСТИ. _____ _____	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2021/2022. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

Решења
I разред

1.	б)
2.	ЈАГОДА, КАМИОН, ПРОЗОР, УНИВЕРЗИТЕТ, ДЕЧАК, МАРАМИЦА
3.	в)
4.	рускословенски
5.	а), в), њ)
6.	У следећој фази стваралаштва, Вук пристаје да у основицу књижевнога језика уђе и (Ш)умадијско-војвођански дијалекат. (Такмичар може заокружити било које слово Ш; не мора више пута заокружити исто слово да би одговор био тачан.)
7.	18. / XVIII / осамнаестом
8.	б)
9.	а) високи вокал предњег реда → МИРА б) ниски вокал средњег реда → МАРА в) средњи вокал задњег реда → МОРА
10.	а) фонетска граница слога: И СПИ СА ТИ, РА ЗЈА РИ ТИ, ПРЕД СТА ВИ ТИ; б) психолошка граница слога: ИС ПИ СА ТИ, РАЗ ЈА РИ ТИ, ПРЕД СТА ВИ ТИ.
11.	Марко је готово у трку узео трицикл Прлету, залетео се, и истим тим трициклом ударно у живу ограду, која се као прстен обавијала око куће.
12.	в)
13.	ДАЛЕК, ДАЛЕКОВИДОСТ, УДАЉИТИ, ДАЉИНА
14.	в)
15.	а) израчунати б) поједностављивати
16.	непостојано А, губљење сугласника (Т) / губљење сугласника Т испред (африкате) Ц / упрошћавање сугласничке групе (ШТЦ) (редослед којим ученици напишу гласовне промене није битан)
17.	б)
18.	ИЊЕКЦИЈА, ДРАКСТОР, ПОДТАЧКА, АКТИВИСКИЊА, РЕНДГЕН
19.	(прва / I. / I) палатализација
20.	Бетовенова најзначајнија симфонија јесте Девета симфонија, а њен најпознатији део је хорска партија која се зове Ода радости.

Школска 2021/2022. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
II разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Посни
1.	Допуни реченицу одговарајућом годином. Друго издање <i>Српског рјечника</i> први пут је изашло _____ године.	
2.	Допуни реченицу именом и презименом аутора. <i>Писменицу српскога језика</i> написао је _____.	
3.	Заокружи слово испред тврдње која за подвучени придев важи у датом контексту. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>ловђрика ж 1. бот. а. ловор (I). [...] б. мн. систематски назив за породицу биљака <i>Laugaseae</i>. Терм. 3. 2. венац од ловорова лиића или <u>ловорова</u> гранчица као симбол победе и признања; [...].</p> </div> <p>а) Подвучени придев је у номинативу и не може се рећи да је у генитиву. б) Подвучени придев је у генитиву и не може се рећи да је у номинативу. в) Из датог контекста није јасно да ли је подвучени придев у номинативу или у генитиву.</p>	
4.	Напиши како наведене речи гласе у ијекавском изговору. а) одсев _____ б) севнути _____	
5.	Ако је потребно изразити значење „који има од четири до пет делова”, који је од понуђених одговора правописно исправан? Заокружи слово испред њега. а) 4-5-делни б) 4–5–делни в) 4–5-делни г) 4-5–делни	
6.	Заокружи слово испред примера са сегментом „тељ” у којем је тај сегмент суфикс. а) атеље б) градитељ в) фотеље	
7.	Подвуци неодређене заменице. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>Сви ти хорови певају о нечем неодређеном. Сцена се тад нагло мења и настаје некакав „Празник живота”; ту певају чак и инсекти; појављује се корњача с неким латинским сакраменталним речима. Када не певају, ликови се некако грде.</p> </div>	
8.	У датој реченици подвуци сваки облик у ком уочаваш изузетак од неке српске гласовне алтернације. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>У Библиотеци града Београда, међу најчитанијим писцима били су Ју Несбе, Петер Хандке и Фредрик Бакман.</p> </div>	
9.	У ком је падежу и броју подвучена именица? <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>Обрадили смо поглавље „Живот и дела великих <u>композитора</u>”.</p> </div> <p>Подвучена именица је у _____.</p>	
10.	Подвучене облике из назива романа <i>Очеви и оци</i> пребаци у генитив множине. (Сваки тај ген. мн. по начину промене мора потпуно одговарати подвученом облику поред ког стоји.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 5px 0;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">Очеви</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">и оци</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px;"></div> </div>	
11.	Подвучени придев, у чијој се промени запажа непостојано <i>a</i> , напиши у номинативу јединине мушког рода неодређеног вида позитива. <i>То је уметница пријатног и <u>звонког</u> гласа.</i> _____	

Бр.	Питања	Посни								
12.	<p>Којој врсти речи реч ЖИВЈЕТЕ припада према наведеним подацима (преузетим из <i>Речника српскохрватског књижевног и народног језика</i> Српске академије наука и уметности)?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> <p>живјете (живјете) с непром. стари назив за слово „ж“ у ћирици.</p> </div> <p style="margin-left: 20px;">Врста речи којој припада реч ЖИВЈЕТЕ: _____</p>									
13.	<p>Обе наведене речи подели усправном цртом на граматичку основу и наставак за облик. (Прва реч је именица, а друга глагол.)</p> <p style="text-align: center;">к р а ј е м , п о з н а ј е м</p>									
14.	<p>Напиши у ком падежу и граматичком броју подвучена реч стоји у датом примеру.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p style="text-align: center;">Футрола је предвиђена за једне <u>маказе</u>.</p> <p style="text-align: center;">Падеж: _____</p> <p style="text-align: center;">Грамматички број: _____</p> </div>									
15.	<p>Одреди падеж, број и род подвучене заменице.</p> <p style="text-align: center;"><i>У Франкфурту је подржавао <u>своје</u> студенте.</i></p> <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 80%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;"></th> <th style="width: 25%;">Падеж</th> <th style="width: 25%;">Број</th> <th style="width: 35%;">Род</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;"><i>своје</i></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Падеж	Број	Род	<i>своје</i>				
	Падеж	Број	Род							
<i>своје</i>										
16.	<p>Подвуци именичке заменице.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: 90%;"> <p style="text-align: center;">Шта беше непосредни повод овом испитивању Аполонијевом? Да бих нашао одговор, морадох заронити у његово доба, упознати не само њега већ и сву његову околину и њене назоре.</p> </div>									
17.	<p>Упиши (словима) број два у одговарајућем облику.</p> <p style="text-align: center;">Замена ових _____ речи у том смислу није могућа.</p>									
18.	<p>Допуни одломак.</p> <p>Најмање језичке јединице које су носиоци значења или граматичке службе у реченици називају се _____. Од њих се, са морфолошког и творбеног становишта, састоје речи.</p>									
19.	<p>Напиши којим врстама речи припадају подвучени примери.</p> <p>а) <u>осам</u> _____ в) <u>стона</u> лампа _____</p> <p>б) <u>седамдесет</u> _____</p>									
20.	<p>Напиши који номинативи јединице могу одговарати подвученој именици под датим условима.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p style="text-align: center;">Већ поседују два велика рудника <u>никла</u> и велико лежиште злата.</p> </div> <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 90%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>а) Ако се у јединици у промени из које потиче подвучени облик запажа слоготворно <i>л</i>, том облику одговара ном. јд. који гласи: _____.</p> </td> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>б) Ако се у јединици у промени из које потиче подвучени облик запажа само једна гласовна алтернација – непостојано <i>а</i>, том облику одговара ном. јд. који гласи: _____.</p> </td> </tr> </tbody> </table>	<p>а) Ако се у јединици у промени из које потиче подвучени облик запажа слоготворно <i>л</i>, том облику одговара ном. јд. који гласи: _____.</p>	<p>б) Ако се у јединици у промени из које потиче подвучени облик запажа само једна гласовна алтернација – непостојано <i>а</i>, том облику одговара ном. јд. који гласи: _____.</p>							
<p>а) Ако се у јединици у промени из које потиче подвучени облик запажа слоготворно <i>л</i>, том облику одговара ном. јд. који гласи: _____.</p>	<p>б) Ако се у јединици у промени из које потиче подвучени облик запажа само једна гласовна алтернација – непостојано <i>а</i>, том облику одговара ном. јд. који гласи: _____.</p>									

Школека 2021/2022. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
РЕШЕЊА
II разред

1. Друго издање *Српског рјечника* први пут је изашло **1852.** године.
2. *Писменицу српскога језика* написао је **Вук (Стефановић) Караџић.**
3. а)
4. а) одсјев, б) сијевнути
5. в)
6. б)
7. Сви ти хорови певају о **нечем** неодређеном. Сцена се тад нагло мења и настаје **некакав** „Празник живота“; ту певају чак и инсекти; појављује се корњача с **неким** латинским сакраменталним речима. Када не певају, ликови се некако грде.
8. У Библиотеци града Београда, међу најчитанијим писцима били су Ју **Несбе**, Петер **Хандке** и Фредрик Бакман.
9. генитиву множине (ген. мн.)
- 10.

<u>Очеви</u>	<u>Очева (очева)</u>
--------------	----------------------

<u>и оци</u>	<u>отаца</u>
--------------	--------------

11. звонак
12. именица (именице)
13. к р а ј | е м , п о з н а ј е | м
14. Падеж: **акузатив/ак./акуз. (у акузативу/ак./акуз.)**
Граматички број: **множина/мн. (у множини/мн.)**
- 15.

	Падеж	Број	Род
<i>своје</i>	акузатив	множина	мушки

16. **Шта** беше непосредни повод овом испитивању Аполонијевом? Да бих нашао одговор, морадох заронити у његово доба, упознати не само **њeга** већ и сву његову околину и њене назоре.
17. Замена ових **двeју** речи у том смислу није могућа.
18. морфеме
19. а) број (бројеви), б) број (бројеви), в) придев (придеви)
20. а) никл, б) никал

Школска 2021/2022. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
3. разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
	<p>Прочитај следећи текст и уради задатке 1–11 (реченице су, ради лакшег сналажења, нумерисане):</p> <p>(1) Дјед Раде био је добродушно сеоско момче, права бијела врана међу распојасаном гомилом својих вршњака. (2) Док се гласна братија разметала крадљивачким подвизима и другим неподопштинама, он је сједио међу њима уживајући у њиховим причама, дивећи им се и чудећи се. (3) Кад би му испричали какав свој нов хајдучки подвиг, осјећали су се олакшани и чисти, као да су били код попа на исповиједи.</p> <p>(Бранко Топић, <i>Бајта сљезове боје</i>, прилагођено)</p>	
1.	Напиши како се зове одредба <i>дјед</i> у синтагми <i>дјед Раде</i> (из 1. реченице): _____.	
2.	Предикат у 1. реченици је: а) глаголски; б) именски; в) прост; г) сложен. Заокружи слова испред тачних одговора.	
3.	Напиши како се назива врста творбе (грађења) речи којом је настала реч <i>добродушан</i> (из 1. реченице): _____.	
4.	У 1. реченици подвуци апозицију.	
5.	У 2. реченици подвуци све неправне објекте.	
6.	Конструкција <i>уживајући у њиховим причама</i> назива се _____, а у 2. реченици има следећу синтаксичку функцију: _____ (допуни прецизним називима).	
7.	Мотивна реч за именицу <i>неподопштина</i> (из 2. реченице) јесте реч _____.	
8.	Напиши којој врсти именица припада именица <i>братија</i> (из 2. реченице): _____.	
9.	Заменица <i>какав</i> из 3. реченице има значење: а) неодређене заменице; б) опште заменице; в) односне заменице. Заокружи слово испред тачног одговора.	
10.	Речи <i>олакшани</i> и <i>чисти</i> из 3. реченице имају следећу синтаксичку функцију: _____.	

Бр.	Питања	Поени
11.	Наведи прецизно коју синтаксичку функцију има предлошко-падежна конструкција <i>код попа</i> из 3. реченице: _____.	
12.	Фразеологизам <i>бити везаних руку</i> , у значењу „немати слободу одлучивања”, настао је значењским механизмом који се назива _____.	
13.	Заокружи слова испред обезличених реченица: а) Да ли се овде улази? б) Увек се прича једно те исто. в) Стално се о томе дискутује. г) На овој клупи се не седи.	
14.	Напиши од колико се предикатских реченица састоји следећа комуникативна реченица: Посматрати књижевно дело изван књижевноисторијског контекста могуће је, а и упражњава се, али нам зато даје осиромашену колико и искривљену слику. _____	
15.	Реч <i>књижевноисторијски</i> је настала од израза: а) књижевни и историјски; б) историја књижевности; в) књижевна историја. Заокружи слово испред тачног одговора.	
16.	Напиши од којих се лексема састоји следећа реченица: И тако започе једно од оних чудних пријатељстава. _____	
17.	Лексема <i>родитељ</i> има два хипонима. Напиши како они гласе: _____, _____.	
18.	Подвуци придевске речи: овакав, колики, ја, никако, сваки, његов, ко.	
19.	Бохемизми су речи пореклом из следећег језика: а) шпанског; б) португалског; в) норвешког; г) шведског; д) чешког; њ) пољског. Заокружи слово испред тачног одговора.	
20.	Речи као што су <i>акцијаши</i> и <i>акционар</i> , које имају сличан гласовни склоп, али различито значење, називају се _____.	

Срећан рад!

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2021/2022. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

3. разред

Решења

1. атрибутив
2. б), в)
3. комбинована (творба) / комбиновано (грађење)
4. права бијела врана међу распојасаном гомилом својих вршњака
5. *крадљивачким подвизима, другим неподопитинама, у њиховим причама, им*
6. глаголска синтагма, (прилошке) одредбе за начин
7. *неподобан*
8. збирним (збирна)
9. а)
10. допунског предикатива (допунски предикатив)
11. прилошки део предиката / прилошки (копулативни) предикатив
12. метафора
13. а), в), г)
14. (од) три (3)
15. в)
16. *и, тако, започети, један, од, онај, чудан, пријатељство*
17. *отац, мајка /Било којим редом!/
овакав, колики, сваки, његов*
18. *овакав, колики, сваки, његов*
19. д)
20. пароними

Школска 2021/2022. година
Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
4. разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
	<p>Пажљиво прочитај следећи текст и одговори на питања 1–13 (реченице су, ради лакшег сналажења, обележене бројевима).</p> <p>(1) Још ми у срцу кљуца туга за долином и остављеним дједом, али кад кроз крошњато дрвеће букне, сасвим изблиза, огроман мјесечев пожар, ја све заборавим и узбуђено протепам:</p> <p>(2) – Ево га? (3) – Аха, видиш ли?</p> <p>(4) Старац ме узима за руку и сад заједнички савлађујемо посљедњу кратку узбрдицу, а кад стигнемо до самог врха, мјесец изненада одскаче иза дрвета пред нама и указује се изнад сусједне брдске косе, блистав, смањен и невино миран.</p> <p style="text-align: right;">(Бранко Ћопић, <i>Баица с љезове боје</i>, прилагођено)</p>	
Скраћенице: КР – комуникативна реченица; ПР – предикатска реченица.		
1.	У супротном односу, који је обележен везником <i>али</i> , у 1. КР стоје: а) две независне ПР; б) две синтагме; в) две речи; г) независна и зависна ПР. Заокружи слово испред тачног одговора.	
2.	Именица <i>туга</i> (из 1. КР) има следећи број атрибута: а) један; б) два; в) три; г) четири; д) пет. Заокружи слово испред тачног одговора.	
3.	Презент <i>кљуца</i> (из 1. КР) употребљен је у следећем значењу: а) апсолутном; б) релативном; в) модалном. Заокружи слово испред тачног одговора.	
4.	Подвучи у 1. КР предлошко-падежне конструкције с прилошким значењем.	
5.	Напиши како се прецизно назива синтаксичка јединица <i>сасвим изблиза</i> (из 1. КР): _____	
6.	Глагол <i>заборавим</i> (из 1. КР) конгруира са заменицом <i>ја</i> у следећим граматичким категоријама: _____.	
7.	У структури независне реченице <i>ево га</i> (од које је састављена 2. КР) не постоји предикат. Такве реченице се називају _____.	
8.	Заменица <i>га</i> из 2. КР стоји у следећем падежу: _____.	

Бр.	Питања	Поени
9.	Напиши како се, с обзиром на то каква се информација њиме тражи, зове питање постављено у 3. КР: _____.	
10.	Напиши од колико се независних ПР састоји 4. КР: _____.	
11.	Обе временске ПР из текста означавају следећи временски однос: а) ситуација више реченице је антериорна у односу на ситуацију временске реченице; б) ситуација више реченице је постериорна у односу на ситуацију временске реченице; в) ситуације више и временске реченице су симултане. Заокружи слово испред тачног одговора.	
12.	<i>Блистав, смањен и невино миран</i> имају у 4. КР следећу синтаксичку функцију: _____.	
13.	Подвуци у 4. КР праве објекте.	
14.	Напиши којој врсти припадају зависне реченице у следећем тексту: Дође ти некад да накривиш шешир (ако га имаш), а некад ти опет мука припадне, па би хтео да окренеш натраг, иако ни тамо немаш куд, јер си добрано забрљао куд си год пролазио. а) да накривиш шешир: _____;	
15.	б) ако га имаш: _____;	
16.	в) иако ни тамо немаш куд: _____;	
17.	г) куд си год пролазио: _____.	
18.	У реченици из питања бр. 14, конструкција <i>да окренеш</i> има функцију: а) правог објекта; б) допунског предикатива; в) допунског дела предиката. Заокружи слово испред тачног одговора.	
19.	У реченици <i>Јеленин деда би увек знао одговор на свако њено питање</i> речи <i>Јеленин</i> и <i>знао</i> конгруирају с именицом <i>деда</i> : а) граматички; б) семантички; в) и граматички и семантички. Заокружи слово испред тачног одговора.	
20.	Реч <i>дакле</i> , којом се обележава закључни напоредни однос, припада следећој врсти речи: _____.	

С р е ћ а н р а д !

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2021/2022. година

Окружно (градско) такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

4. разред

Решења

1. а)
2. б)
3. а)
4. *у срцу, кроз крошњато дрвеће*
5. прилошка синтагма
6. лицу, броју /Било којим редом!/
7. специјалне независне реченице
8. генитиву
9. опште (питање)
10. (од) четири (4)
11. б)
12. апозитива (апозитиви)
13. *ме, посљедњу кратку узбрдицу*
14. изрична
15. условна
16. допусна
17. месна
18. в)
19. б)
20. речцама (речца)